

Numera pojedyncze przedają się po gr. 10
tylko w Kantorze Głównym przy ulicy
Rymarskiej Nr. 742 na dole.

Prenumerata w Stolicy roczna złtp. 40 —
kwartalna złtp. 12 — miesięczna złtp. 4 —
kwartalna po województwach złtp. 20.

GAZETA POLSKA

Salus populi.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Rozkaz Dzienny.

W kwaterze Głównej
na Czystem

Dnia 19 Sierpnia 1831 r.

Postępują na wyższe stopnie. W sztabie korpusu przy-
byłego z Litwy, Porucznik Olszewski Ignacy na Kapita-
na. — W pułku 3 strzelców pieszych, major Jabłoński
Stanisław na Podpułkownika. Kapitanowie: Zieliński Jan
i Krajewski Leonard, na Majorów. Porucznicy: Bierna-
cki Kazimierz, Łabędzki Teodor, Łoziński Michał, Modze-
lewski Wincenty, Zagrabiński Tomasz, Czernik Ignacy
i Sulikowski Sylwester, na Kapitanów. Podporucznicy:
Jeziorski Hieronim, Dąbski Nikodem, Pikulski To-
masz, Spręglewski Jan i Trzeiński Mateusz, na Poruczni-
ków. Podoficerowie: Kadmus Jan, Krotofil Antoni Za-
błocki Antoni, Smętochowski Antoni, Nowakowski Józef,
Kamiński Antoni, Mazowiecki Leonard, Kisilewski Kazi-
mierz, Staniszewski Wojciech, Iwaneczowski Ludwik, Ko-
wnacki Teofil, Wysocki Wojciech, Pręczkowski Woj-
ciech, Brzozowski Andrzej, Francuzowicz Adam, Tomkie-
wicz Wincenty, Wojtkiewicz Hippolit, Makewicz Michał,
Petruszewicz Adam, Feliński Michał i ochotnik Zachare-
wicz Antoni, na Podporuczników.

W pułku 18 piechoty linjowej, Podpułkownik Bia-
kowski Antoni, na Pułkownika. Kapitan Dunikowski Fa-
bian, na Majora. Porucznicy: Kosobudzki Szymon, An-
drychiewicz August, Gułkowski Urban, Piszczatowski
Wojciech, Biłski Antoni, Duchęński Klemens, Dobkow-
ski Stefan, i Machczyński Roman, na Kapitanów. Podpo-
rucznicy: Łempicki Eugeni, Małewski Ferdynand, Ma-
lewski Gabryel i Szperber Fryderyk, na Poruczników.
Podoficerowie: Broże Jan, Sokolnicki Xawery i Guziński
Jan, na Podporuczników. — W bataljonie saperów: Poru-
cznik Siekierski Xawery, na Kapitana 2-giej klasy, i pod-
oficer Czerniewicz Piotr, na Podporucznika.

Wjeździe: W pułku Poznańskim, Kapitan Jezierski Jan,
na Majora. — Porucznicy: Kaczorowski Tertulian, Piegło-
wski Felix, Grynhoff Gustaw, Baranowski Stanisław i
Szczeniecki Konstanty, na Kapitanów: Podporucznicy: Mo-
raczewski Roman, Danysz Ignacy i Swiniarski Emil, na
Poruczników. Wachmistrz starszy, Hulewicz Józef, Wa-
chmistrze: Moszczeński Wiktor, Rożnowski Leon, Sere-
dyński Ignacy, Hłowiecki Walenty, Krymkowski Edmund,
Swiniarski Edmund, Słonimski Karól, Konopka Leon,
Sypniewski Juliusz; ochotnicy: Górski Maciej, Jasiński
Ignacy, Jędrzejowicz Ignacy, Cichowicz Felix, Grynhoff
Jan, Zołtowski Ludwik, Goślinowski Ignacy i Stykowski
Piotr, na Podporuczników. — W korpusie artylleryji: Pod-
porucznik Freze Stanisław, na porucznika; Podoficer Po-
niatowski Adam, na Podporucznika.

Mają sobie potwierdzone stopnie: W sztabie korpusu
przybyłego z Litwy: Mieroszewski Ignacy, stopień Pod-
pułkownika; Hirosz Józef, stopień Kapitana; Zabłocki Jó-
zef i Stadnicki Seweryn, stopień Porucznika; Smętkowski
Ignacy, stopień Podporucznika. — W korpusie artylleryji,
Podoficerowie: Arendt Karól, Gastel Aloizy, Gerret An-
toni i Przyuski Józef, stopień Podporuczników.

Naczelný Wódz Siły Zbrojnej Narodowej,
(podpisano) Dembiński.

— *Jenerał Gubernator miasta stołecznego Warszawy.*
Z przedstawienia Rady municypalnej z dnia 27 Sierpnia
r. b. przekonawszy się, że przekupnie, handlarze, a szcze-
gólniej żydzi, nietylko na targach, w godzinach im nie-
dozwolonych, zakupują wszelkie artykuły żywności do
stolicy sprowadzane, ale nadto wozy na ulicach zatrzy-
mują, a nawet aż do rogatki wychodzą i uprzedza-
ją w kupnie mieszkańców stolicy, na prywatny użytek
artykułów takowych potrzebujących, i takowe z nadpro-
portcyonalną korzyścią odprzedając, stają się przyczyną
drożyzny i ucisku szczególnieź biedniejszej ludu klasy, co

większa w wieciu zdarzeniach okazują nieposłuszeństwo rozkazom miejscowej policji, w celu zapobieżenia nadużyciom tak gorszącym i szkodliwym ponawiając dawniejsze urzędzenia i takowe chcąc nieodzwrotnie do skutku doprowadzić rozkazując.

1. Iż nikt nie może kupować żadnych artykułów żywności na targi Warszawskie prowadzonych, w mieście, na ulicach, lub za rogatkami i okopami, lecz takowe na targi publiczne dostawianemi bydź winny.
2. Że przekupnie i handlarze, niemogą żadnego artykułu żywności kupować; aż po godzinie 11 ranniej, i gdy chorągiewka w tym celu wystawiona zdjęta będzie.
3. Ktokolwiek ważyłby się urządzenia te przekroczyć, natychmiast ma bydź zatrzymanym i do placu wraz z towarem odstawionym, gdzie przyzwicie i przykładnie ukaranym, towar zaś na instytutu publiczne obróconym będzie.

Dla wiadomości publicznej niniejsze rozporządzenie, drogą zwykłą ma bydź ogłoszonym, oraz na rogach ulic i na targach przyklepionem.

W Warszawie dnia 27 Sierpnia 1831 r.

Jenerał dywizyi, (podpisano) *Chrzanowski*.

— *Urząd Muncypalny miasta stołecznego Warszawy.* Gdy kilkakrotnie wydane już ogłoszenie i przedsiębrane środki dążące do utrzymania należnego kredytu Biletom Bankowym jednozłotowym, monetę zdawkową zastępującym i w miejsce ściągniętych z obiegu Biletów Bankowych 50 złotych, w kurs wypuszczonym, spodziewanego nie przynoszą skutku, i gdy znajdują się dotąd osoby, które pod rozmaitemi pozorami psują kredyt dopiero rzezonym biletom i obieg onych utrudniają, *Urząd Muncypalny* odwołując się do obwieszczenia przez Komisją Umorzenia Długu Krajowego pod dniem 4 m. b. w pismach publicznych zamieszczonego, rękojmią kredytu dla wypuszczonych w obieg biletów jednozłotowych stanowiącego, ostrzeżga wszelkich klas, wyznania i rodzaju zatrudnienia mieszkańców miasta Warszawy, iż każdy doniesiony i przekonany o czynieniu trudności w przyjmowaniu Biletów Bankowych jednozłotowych, a tym bardziej o psucie onym kredytu, jako źle myślący dla przedsięwzięcia środków zaradczych J.W. Jenerałowi Gubernatorowi miasta przedstawiony będzie. — w Warszawie d. 27 Sierpnia 1831 r. — Referendarz Stanu Prezydent, *Łaszczynski*. — Sekretarz Jeneralny, *G. Jahołkowski*.

— *Urząd Muncypalny miasta stołecznego Warszawy.* Ogłasza, iż robota około odbudowania kanału publicznego przez ulicę Bugaj do Wisły idącego, w entreprzyę najmnieij żądajacemu puszczona będzie. Życzący sobie podjąć się takowej entreprzy, zechcą składać deklaracye opieczętowane najdalej do dnia 7 przyszłego miesiąca do godziny 7 wieczorniej na ręce Sekretarza Jeneralnego Urzędu Muncypalnego, dołączając kwity Kasy Głównej Ekonomicznej miasta stołecznego Warszawy, na dowód że wadium w kwocie złtp. 700 wyraźniej złotych polskich siedmset w téjże Kasie złożone zostało. Deklaracya, która nie będzie obejmowała wyraźnie sumę za jaką konkurent chce się podjąć roboty, nie będzie przyjęta. Inne warunki i

anszlag roboty, mogą bydź każdego czasu przejrzane w Sekretaryacie Jeneralnym. — w Warszawie d. 27 Sierpnia 1831 r. — Referendarz Stanu Prezydent, *J. Łaszczynski*. Sekretarz Jeneralny, *G. Jahołkowski*.

— *Vice-Prezydent miasta stołecznego Warszawy.* — Ponieważ niektórzy właściciele, dozorców policyjnych za rządzców domów swoich używają, a tacy dozorecy prywatnych swoich pryncypałów od kar policyjnych, za nieporządne utrzymywanie domów przepisanych, ochraniają, lub dla dwojakich zatrudnień, ani służby policyjnej dokładnie pełnić, ani właścicielom domów dostatecznie usłużyć nie mogą, nadewszystko zaś, ponieważ zdarzyć się może, iż osoby podejrzane, włóczggi i kwalifikujące się do oddalenia z Warszawy w takich domach niepewniejsze przed poszukiwaniami PP. Komisarzy mogą znaleźć schronienie; przeto podaje się do publicznej wiadomości, iż pod karą policyjną nie wolno jest żadnemu właścicielowi domu używać dozorcę policyjnego za rządęc swojej posesyi.

Bronikowski. — *S. Ołowski.*

— *Dyrekcya Główna Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.* — Podaje niniejszem do wiadomości, iż stosownie do przepisów prawa sejmowego o Towarzystwie Kredytowém Ziemiem w art. 188 tudzież postanowienia Rady Administracyjnej Królestwa 4 Lipca 1827 r.; w dniu 15 Września r. b. odbędzie się tu w Warszawie ogólne zebranie właścicieli listów zastawnych, celem wybrania Prezesa, i dwóch Członków do Komitetu właścicieli listów zastawnych, na miejsce wyszłych z urzędowania. — Dom w którym zebranie się na wybory nastąpi, wskazanym będzie biletami wnijścia, o których niżej mowa.

Każdy z właścicieli listów zastawnych, któremuby w myśl art. 189 ustawy sejmowej o Towarzystwie Kredytowém Ziemiem służyło prawo głosowania na zebraniu ogólnem; w dniach 10, 11 i 12 a najdalej 14 zgłosić się winien, po uzyskanie biletu wnijścia do lokalu Dyrekcji Głównej Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, przy Ulicy Święto-Jerskiej Nro. 1778 w godzinach od 9 zrana aż do 1 z południa i złożyć:

1. Świadcstwo rady obywatelskiej lub inny dowód iż jest zapisany do księgi obywatelskiej.
2. Okazać listy zastawne, i podać wykaz podpisany własnoręcznie, obejmujący ich numera, litery i sumy, tudzież wymienienie imienia nazwiska i zamieszkania swego.

Członkowie Dyrekcji Głównej do wydania biletów wnijścia delegowani, po przekonaniu się iż zgłaszający się ma prawo głosowania na zebraniu, wydadzą onemu bilet wnijścia z wyrażeniem ilości kresek, zatrzymując wykaz listów zastawnych a same listy onemu zwrócą.

Wreszcie porządek wewnętrzny, tak względem postępowania w czasie wyborów, jak i przedmioty do załatwienia zostaną przez przewodniczącego, temuż zebraniu Ministra Przychodów i Skarbu na zgromadzeniu ogłoszone. — W Warszawie dnia 25 Sierpnia 1831 r. — Prezes (podp.) *Cieszkowski*. — Pisarz *Drewnowski*.

— Oficerowie którzy powrócili z Prus i przybyli aż od Żmudzi, zapewnijają że powstanie na nowo nader gorli-

wie szerzy się w tym kraju. Wojska Rosyjskiego nie spotkali nigdzie albo rzadko gdzie słyszeli o stojących oddziałach. Dowodzi obecnie na Żmudzi Książę Mirski, postępując łagodnie z Żydami, potrafił ich pozyskać do dobrej sprawy; oficerowie dowodzący patrolami które dochodziły niedawno okolic Stanisławowa zapewniali o słabości sił rosyjskich, o nadwątłym duchu nieprzyjacielskiego wojska; użalają się na niedostatek odzieży, obuwia, z utęsknieniem oczekują chwili, w której zwycięstwa nasze położą koniec walce.

— Postępowanie Moskali jest niekiedy zadziwiające; zapewniano nas najmocniej, że kilku obywateli młodych i czerstwych, których zostali w domach, ukaranych zostało przez nich batami za to, że będąc zdolni broń dźwigać, nie pośpieszyli do szeregów narodowego wojska.

— Moskale za Wilanowem i w okolicznych wioskach robią bardzo pilnie drabiny i faszyny. Mają to więc być przygotowania do szturmów; albo więc rzeczywiście do niego się gotują, albo też chcą zamaskować wystąpienie w inną stronę części wojska, lub zupełny odwrot. — Jednakże gdyby szczerze myśleli o szturmie, toby nie wyjawiali swoich przygotowań; tymczasem przepuszczają wieśniaków z tych wiosek gdzie robią drabiny.

— Z Mławy przybył obywatel z towarem, niespotkawszy na drodze nieprzyjaciół. W Siedlcach również wcale ich nie ma i bezpiecznie ztamtąd przybyli podróżni.

— Dochodzą ciągle wiadomości o niegodziwym postępowaniu wojsk moskiewskich, w zajętych naszych powiatach.

— Intendentura ma założyć w Warszawie wielkie młoc-karnie i sieczkarnie.

— Księża Misyonarze, mają odprawić w przyszły Piątek żałobne nabożeństwo, za duszę ś. p. Księdza Bogdana Wal-ki, członka swego Zgromadzenia, Redaktora Tandeciarza, który, jak już donieśliśmy, poległ z orężem w ręku pod Ostrołką. Przyjaciele nieboszczyka, zapewne zgroma-dzą się licznie na ten obrzęd żałobny.

— Sztablslekarz K... donosi nam, że w handlach Antoneta i Dobrycza, nieprzyjęto mu biletu Bankowego 50 złoto-wego, chociaż towaru brał przeszło za 10 złotych. Po-wszeczna jest wymówka, iż nie ma reszty; nie chcemy jej rozierać, ale oświadczamy: iż każde podobne od o-soby wiarogodnej doniesienie ogłosimy. Niech przynaj-mniej każdy wie, gdzie to brakuje tej reszty. — Tenże sam Sztablslekarz w handlu Błeszyńskiego, bez najmniej-szej trudności, nabył potrzebnego towaru i bilet bankowy zmienił.

— P. Jan Nachtmant ogłasza w Zjednoczeniu, iż od dnia jutrzejszego bierze odpowiedzialność wydawcy tego dzien-nika. Zład wnosimy że żaden nieliberalny i anti-rewolu-cyjny pierwiastek nie pozostanie w nowej Redakcyi; niech tylko więc P. Nachtmant zmieni jeszcze tytuł, a my Zje-dnoczeniu zaśpiewamy *requiem*.

Nie będzie tu od rzeczy nadmienić, że to ogłoszenie Pana Nachtmana jest skutkiem rozporządzenia Rządu, któ-ry uznał potrzebę, aby każde pismo codzienne miało swe-go odpowiedzialnego wydawcę. Rozporządzenie to roz-ciągnięto do wszystkich pism, zdaniem naszym, niewła-ściwie; bo nie jestże to śmiesznie tytułować się odpowie-dzialnym wydawcą, kiedy nie ma za co odpowiadać? kiedy się tylko po prostu drukuje postanowienia władz rządowych

i powtarza z innych pism artykuły, za które i przed 29 Listopada nie można było na siebie ściągnąć odpowiedzial-ności? Może kto w podobnym postępowaniu Panów Re-daktorów niektórych gazetek naszych widzi niechęć do sprawy powszechnej narodu; co do nas my przynajmniej nie widzimy rzetelnego przywiązania do niej; i uważamy tych panów za godnych następców owych publicystów, któ-rzy niegdyś u Majerhofowej za Żelazną Bramą lub w sławnej kawiarni przy ulicy Przejazd nauczali ojców naszych. O ludzie nie zapominajcież że piszecie dla publiczności w War-szawie w r. 1831!

— (Nad.) — Powodowany wezwaniem szan. Redakcyi, w Nrze 233 Gazety Polskiej, upraszam o umieszczenie w piśmie swoim co następuje:

Wiadomo publiczności iż w szkole pedagogicznej przy ulicy Leszno, odbywała w 1830 r., Komisya Sledcza swe posiedzenia, w której przydywał W. Tomasz Dziekoń-ski Rektor dotychczasowy; zapytujemy się patriotów, któ-rzy byli więzieni i badani, jak też szanowny Rektor w tém zdarzeniu postępował.

Towarzystwo Patriotyczne.

Jeszcze w miesiącu Lutym, Rząd Narodowy ogłaszając stolicę za będącą w stanie oblężenia, wzbrowił *zawieszania Towarzystw przez Rząd niedozwolonych*. Towarzystwo Patriotyczne ist-niejące przed tém postanowieniem, trwało i nadal bez przerwy, bo myśl prawa, chciała przeszkodzić tylko *zawieszaniu się* towarzystw mogących mieć szkodliwe zamiary, a Rząd i Gubernatorowie patrząc na jawne działania To-warzystwa Patriotycznego jego istnieniu bynaj-mniej nie przeszkadzali.

Gdy po wypadkach 15 b. m. Towarzystwo Patriotyczne przestało obradować, ważnym hi-storyjnym pomnikiem będzie pismo szanowne-go Joachima Lelewela, tej okoliczności dotyczą-ce, które chętnie ogłaszamy.

Gwałtowne zdarzenia nocy 15 Sierpnia, wprawiły umy-sły w odmet, że się w kombinacyach gubiły, domyślając się przyczyn i osób, które mogły je zrządzić. Zimna roz-waga przekonywa, że opóźnione wyroki na obwinionych, zaniedbane pociągnięcie do odpowiedzialności jawnych wi-nowajców; pozory aż do oczywistości dochodzące, że stoli-ca, że sprawa nasza, w ręce nieprzyjaciela wydaną być może: jątrzyły serca i oburzały do najwyższego stopnia umysły. Nakoniec, nieczynność pod Łowiczem, zniewa-gi Rządowi wyrządzone, a poszlaki zamyslanej uzurpacyi sprowadziły wybuch, który w pierwszym razie ten groźny i niebezpieczny zrządził wypadek: że lud sam sobie spraw-dliwość wymierzył!

W chwili odmetu, pociągnięcie niektórych członków Towarzystwa Patriotycznego do Sądu, oraz wstrzymanie woli Rządu i obwieszczeniem Jenerał-Gubernatora, obrad-jego, rzuciło w błakających się niepewnie domysłach, jakiego cienia podejrzenia, czyli w zdarzeniach nocy 15 Sierp-nia, Towarzystwo Patriotyczne nie miało udziału? a nie

chętne zdania, nie zaniechały rozplądzać podejrzeń podobne. Oczyszczenie powołanych członków jego przed Sądem, Jostateczną jest ręką, aby wszelkie podejrzenia upadły. Wszakże wiadomo, jak w jawnych zawsze obradach swoich, Towarzystwo Patriotyczne wołało: *sądu i sprawiedliwości dla obwinionych*. Wołanie to było niejako przestroga, co się stać może w stolicy, w której się ogień czystego patriotyzmu rozpalit; było razem jawnym przez Towarzystwo Patriotyczne wyznaniem zasad, że pragnie widzieć, nie tego, aby się miało doczekać samowolnego spełnienia zemsty, ale że pragnie widzieć dopełnioną sprawiedliwość, drogą sądową, iż o koniecznej tego potrzebie, jak najmocniej przeświadczone było.

Jenerał-Gubernator Chrzanowski, obwieścił, że w skutku decyzji Rządu Narodowego z dnia 17 Sierpnia, Towarzystwo Patriotyczne, jako przez Rząd niedozwolone, zostało zamknięte; ostrzega przytém, iż gdyby członkowie Towarzystwa, w celu wyłamania się z pod niniejszego rozkazu Rządu, tajemnie schadzki mieć poważyli się, że w tém uważani będą, jako dążący do rozruchów i buntu. Towarzystwo wiele miesięcy obradowało, niepotrzebując pozwolenia, gdyż nie było zakazane, i ufając w otwartość dążeń swoich, nie sądziło, aby do zakazu, słusznego miało dawać powody. Tém bardziej nie sądziło, aby mogło zasługiwać na zarzut przez Jenerała Gubernatora czyniony, iżby członkowie Towarzystwa jako członkowie jego, tajemnych schadzki poważyc się mieli. Towarzystwo Patriotyczne, zawsze jak najmocniej za jawnością obstawiało, jawnie działało i głośno przemawiało, że żadnych wśród siebie pokątnych czynności i niewiadomych ogółowi narad, cierpieć nie chce i takich za swoje nieuznaje.

Gdyby w tych dniach, obrady swe toczyło, w dyskusjach swoich, pewnieby ponowiło i rozwinęło te zasady jawności, zamitowanej w porządku, prawie i sprawiedliwości. Lecz gdy powolne władzom, chętnie dopełnia woli Rządu i obwieszczeń Gubernatora: ja jako w nim prezydujący, poczytuję sobie za obowiązek w imieniu Towarzystwa Patriotycznego, niniejsze oświadczenie, uczynić, podpisać i ogłosić. — Warszawa 29 Sierpnia 1831. *Lelewel* Joachim.

Zakony niewieście.

W stanie obłączenia nie powinno w mieście pozostać niebezpiecznego. Ten tylko w niem ma prawo do spożywania zasobów, kto bezpośrednio lub pośrednio do obrony wałów należy. Zwracamy z tego względu uwagę na zakony niewieście. Trzy rodzaje mamy zakonnic w Warszawie. 1. Panny Miłosierdzia. 2. Wizytki i Brygitki. 3. Sakramentki. Oprócz tego pewien gatunek zakonu czyli raczej świeckie zgromadzenie Panien Kanoniczek. O wszystkich w szczególności nieco pomówić wypada.

Najżyteczniejsze bez zaprzeczenia, najwięcej w duchu boskiego prawodawcy postępujące są: Panny Miłosierdzia. Poświęcać życie na pielęgnowanie i wychowanie sierot (jak u S. Kazimierza i u Dzieciątka Jezus); zapomnieć o przyjemnościach światowych, narażać zdrowie na usługi kalek i schorzałych (jak u S. Rocha, Marcina, w domu dobroczynności i zakładzie ociemniałych), robić to wszystko z zapomnieniem o sobie, z wylaniem serca dla bliźnich, zaiste jestto wypełniać prawo Chrystusa jak je sam chciał

mieć wypełnione, jestto zarazem przynosić pożytek społeczności, jaki tylko przynosić może płeć słaba po za rodzinami zostająca związkami. Wre boj na okopach. Pada ojciec drobnej rodziny. Życie jego stanowiło utrzymanie dzieci. Cóż biedne poczną sieroty? Są to dzieci ojczyzny. Ojczyzna o nich nie zapomni. Lecz kiedy? Panny Miłosierdzia tymczasem przyjmują do swego przytułku dzieci, a ich ojca ciężko rannego orzeźwiają, przywracają do życia, do zdrowia i zuowu oddają ojczyźnie rodziną. Panny Miłosierdzia w jakkolwiek ciężkiem obłączeniu znajdowałyby się Warszawa, nigdy nie zasłużą na wyrzuty zgłodniałych, zawsze zjednąją sobie błogostawieństwa cierpiącej ludzkości.

Czemuż podobnie mówić nie można o innych zakonach niewieściech! „Ależ Wizytki utrzymują szkołę Panien.“ I cóż ztąd? Wszak i Panny Miłosierdzia utrzymują szkołę, a przytém ileż pod innemi względami są zarazem użytecznymi? „Ależ Wizytki, Brygitki i Sakramentki śpiewają chór, modlą się ustawicznie.“ Nie przeczę, pytam się tylko, czyż Chrześcijańską doskonałością są modły bez uczynków? Nie jestem wreszcie teologiem. Miasto w obłączeniu! to mnie jedynie zajmuje. Władze nie powinny cierpieć jakkolwiek nabożnego próżniactwa. „Cóż więc mają począć z Wizytkami i Sakramentkami?“ Wezwać ich i nakazać, aby ich klasztory zamieniły się w domy przytułku, żeby się zamieniły na tyle korzystne zakony Panien Miłosierdzia. Wdowy, dzieci po poległych rycerzach nieszczęśliwych, nieraz schronienia nie mają. Nie zasługują mężni wojownicy, aby się otworzyły klasztory na pomieszczenie doczasowe ich rodzin? Władze wreszcie najlepiej wiedzieć powinny, jakiby mógł być z tych klasztorów i ich dochodów użytek. „Ależ pozwolenie Ojca Świętego?“ Toż Ojciec S. wyrzekł aby słowo za nami przy owym świętokradzkim trzech dworów rozboju, aczkolwiek zachowaliśmy wszystkie zakony podówczas w świetności? toż Ojciec S. jako głowa Katolików w czemkolwiek nam teraz dopomógł, chociaż dziwnego nabożeństwa nasz wydział dyplomatyczny nie zapomniął mu nog ucałować? Tylko władza rewolucyjna i to środkami rewolucyjnymi zbawić nas może. Nie powinna ona zapomnieć i o Pannach Kanoniczkach.

Cóż to są Panny Kanoniczki? Jest to ładny zabytek arystokracji. Można, majątne damy, bądź panny, bądź wdowy, wnoszą jakiś zapis dla zgromadzenia i zostają Kanoniczkami. Mogą być nimi do śmierci, mogą stan zmienić według upodobania. Nie wzbrowione im jest bawić się, trzymać pojazd, przyjmować gości i t. d. Tymczasem Panny uboższe nie wnoszące żadnych zapisów, odspiewywać muszą chor kanoniczany. I cóż za użytek ze zgromadzenia takiego? „Wolno jest przecież, powiedzą tu, użyć majątku własnego jak się komu podoba.“ Prawda, lecz miasto w obłączeniu! a my, Panny Kanoniczki, przyznajmy się otwarcie, jakkolwiek jesteśmy Polkami, nie jeszcze podobno prócz konsumpcji nie zrobiliśmy użytecznego dla kraju. Przyjmijmy więc i my również na siebie obowiązki Panien Miłosierdzia.

J. N. Janowski, Redaktor odpowiedzialny.